

Udgivet af et Interessentskab.
 Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
 Forretningsfører Sparekasseh. Ridder
 Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Avertissementsprisen er pr. Petitline
 for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
 Almindelige Annoncer 1. Gang 10 Øre
 efterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 186

Fredag den 20. April 1917

5te Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
 og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
 Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
 bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
 for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
 saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
 Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
 Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
 koster 1 Kr. halvårlig.

„Tosse-Tøsen“

Af Johan Keller i »Kbh.“.

—o—

Det er Frikvarter.

I Kommunens skole store Gaard
 er der Liv. Børnene løber rundt
 og synger med skrigende Stemmer:
 Lov, Lov, vi vil ha' Lov;
 ellers gør vi vældig Sjov!

Den Lærer, der har Vagt, staar
 henne ved Døren med Hænderne
 gravet dybt ned i Lommerne og
 Frakkekraven højt oppe i Nakken.
 Han ser saa inderlig gnaven og
 forfrossen ud. Han har Lyst til at
 fare ind paa Børnene, slaa til højre
 og venstre, ligeegyldig hvem, bare
 slaa — til der ikke var en Tone i
 Livet paa dem.

— Fordømte Unger! mumler han
 mellem Tænderne og skal lige til
 at styrte frem imod dem, da han i
 det samme faar Øje paa Inspektørens
 smilende Ansigt oppe i Vinduet.

Saa graver han blot Hænderne
 endnu dybere ned i Lommerne,
 medens hans Ansigt faar et om-
 muligt endnu mere gnavet Udtryk.

— Og Børnene bliver ved med de-
 res Sang og Raaben, medens store
 Snefnug sænker sig over den kolde
 Jord, lægger sig som et blinkende
 Tæppe, der knirker under Fødderne.

Men henne i en Krog af Pladsen
 staar en lille Pige og trykker sig
 tæt op ad Plankeværket. Hun staar
 alene og stirrer angst og dumt frem
 for sig.

Hun er meget fattig at se til. Den
 snavsede Bomuldsjole er hullet og
 slidt, de sorte Kapsko er næsten
 uden Bunde, og den tynde Trøje,
 der sikkert en Gang havde været
 fin, med de blanke Knapper, som
 hun elskede over alt i Verden, er
 nu falmet og allfor kort.

Hun fnyser, saa Tænderne klap-
 per i Munden paa hende. De smaa
 Hænder, som hun hele Tiden aan-
 der paa, er ganske blaa af Kulde,
 og den spidse Næsetip er rød som
 Hanens Kam.

„Tossetøsen“ kalder de andre
 Børn kende, Haardt og ubarmhjer-
 tigt raaber de hende det ind i Ørene
 de hundrede Gange om Dagen, me-
 dens de puffer og støder hende,
 som var hun kun en Ting og ikke
 noget levende Væsen.
 Hun er en lille Slakkel, der in-

gen Modstand kan gøre, en lille
 Slakkel, der tavs og forskræmt fin-
 der sig i alt, hvad de andre kan
 faa Lyst til at byde hende. Hen-
 des Angst for den store Skole er
 derved blevet større fra Dag til Dag.
 Den har vokset sig saa fast i hen-
 des lille Sjæl, at aldrig er der Fred
 og aldrig Rø. Hun tænker altid
 kun paa Skolen, paa „Timerne“,
 hvor hun sidder og kryber sammen
 og intel forstaar, og paa de lange
 Frikvarter, der synes hende Evi-
 gheder at være.

Først naar Skolen er forbi, lives
 hun lidt op. Da styrter hun i en
 Fart ned ad Trapperne, ud af Gaar-
 den og hjem til det fattige Hjem,
 hvor der ikke er andet end en Seng,
 en Stol og et lille Bord, men som
 ikke desto mindre forekommer hende
 at være det dejligste paa Jorden.

Hele Eftermiddagen er hun alene.
 Først om Aftenen kommer Moderen
 fra Arbejde. Den lange Tid maa
 hun skøttele sig selv. Men hun keder
 sig aldrig i sit Hjem. Hun har en
 gammel Dukke, som hun uafbrudt
 klæder af og paa. Hun taler til den,
 som var den et rigtigt Barn. Mun-
 den staar ikke stille et Øjeblik.
 Hun har saa mange Kælenavne til
 den, som nogen Prinsesse i Even-
 tyrets Verden kan ønske sig. Hun
 og Dukken faar saa dejligt Tiden
 til at gaa, indtil Moderen kommer.

Saa faar hun lidt at spise. Men
 hun spiser ikke ret meget. Hun er
 aldrig sulten.

Naar saa det er gjort, kommer
 hun i Seng. Men Dukken skal
 med. Ellers kan hun ikke sove.

Men mange Gange i Løbet af
 Natten vaagner hun og farer op i
 Sengen med et Skrig. Det er Sko-
 len, hun har drømt om. Selv i
 Drømme forfølger den hende, den
 Skole, der er blevet hendes Livs
 Rædsel.

Først naar hun mærker Dukken
 ved sin Side og hører Moderens
 kærlige Stemme, føler hun sig atter
 rolig og falder hen i Blund.

Tiden gaar, Dage, Uger og Maa-
 neder. Men hendes Angst vil ikke
 fortage sig. Tværtimod. Den gra-
 ver sig blot dybere ind i hende.
 Til sidst har hun ikke mere Mod
 til at gaa i Skole. Men hun tør
 ikke sige det til Moderen. Hun
 driver blot om paa Gaden, forkom-
 men, rystende af Kulde.

Hun bliver svagere og svagere.
 Hendes lille Legeme bestaar snart
 ikke af andet end Skind og Ben.
 Alt svinder ind paa hende. Kun
 Øjnene synes atøre — saa under-
 lig dybe. Det er, som lever hun
 ikke mere i denne Verden, hvor
 hun gaar og staar, men i en an-
 den, en usynlig Verden.

En Aften Moderen kommer hjem
 finder hun hende allerede i Seng.
 Hun ligger saa mildt, som har hun
 aldrig set hende før.

Men da hun gaar nærmere hen
 til hende, ser hun, at hun ligger
 uden den den mindste Bevægelse.

Hun bøjer sig over hende og lyt-
 ter til hendes Bryst. Men det gaar
 ikke op og ned. Hun tager hen-
 des smaa Hænder i sine. Men de
 er kolde som Is og ganske stive.

Da først forstaar hun, at hendes
 lille Pige ikke lever længer. Dø-
 den har taget hende. Men Smilet
 om hendes smalle Læber fortæller,
 at nu har hun Fred.

Hvad er Indre Mission?

Af Provst Johs. Gøtzsche, Herning.

—o—

Det kan maaske godt være, at
 det er noget meget praktisk at søge
 at svare paa dette Spørgsmaal; thi
 der er vist grumme mange, som
 ikke ved, hvad de skulde svare,
 om de blev spugt herom.

Og Indre Mission er saa stor en
 kirkelig Bevægelse og har præget
 saa meget i vort Folk, at man ikke
 kan blive ved at være uvidende om
 hvad Indre Mission er.

Maaske det vil være godt først at
 sige, hvad Indre Mission ikke er.

Indre Mission er ikke nogen Sekt,
 som f. Eks. Baptisterne er det, med
 deres særlige Lære om, at Børn ikke
 maa døbes, men at Daaben skal
 opsættes, til man kommer til Skels-
 alder, eller som Irvingianerne, der
 har ventet Jesu Genkomst til Dom-
 indenfor bestemte Tidsrum, som man
 havde fastsat, Indre Mission er ikke
 nogen Sekt, men er en Bevægelse
 indenfor den danske Folkekirke,
 baaret frem af kristne danske Læg-
 folk og Præster.

Indre Mission er heller ikke no-
 den Forening indenfor Folkekirken.
 Man kan ikke gaa noget Sted hen
 og melde sig ind i Indre Mission.
 Der er ikke Adgangskort og Kon-
 tingtont, end mindre Emblem eller
 Optagelse. — Afholdsforeningernes
 Medlemmer gaar med en Stjerne
 eller et Kors eller et Baand; noget
 saadant har Indre Mission ikke.

Men Indre Mission er et Arbejde.
 Saaledes sagde dens Leder, Pastor
 Vilh. Beck altid, og saaledes vil
 dens ledende Mænd sige den Dag
 i Dag. Pastor Vilh. Beck er ikke
 Indre Missions Stifter. Den var til
 før hans Tid. Nede i Ringstedeg-
 nen havde nogle Lægfolk, Bønder
 og Håndværkere, ganske jævne
 Mennesker, sluttet sig sammen og
 stiftet en lille Forening med det
 Formaal at søge at bringe mere
 Liv i Folkekirken. Det var i Aaret
 1852, at dette skete. I Landsbyen
 Ordrud havde Baptisterne vakt aan-
 deligt Røre, og de, der ikke vilde
 være Baptister, de saakaldte „Kirke-
 troende“, havde sluttet sig sammen
 og holdt smaa Møder til Indbyrdes
 Opbyggelse og fik snart Besøg af
 andre vakte Lægfolk fra forskellige
 Egne i Sjælland. Dermed samles
 saa i Efteraaret 1853 en lille Kreds
 af Lægfolk, de lager uforknytt fat,
 opretter Foreningen for Indre Mis-
 sion med det Formaal „at vække
 Liv hos dem, der sover i Synden“,

vælger en Gaardmand P. Pedersen
 til Formand og beslutter at se at
 skaffe Penge til, at en Smed, Jens
 Larsen, kan opgive sit Haandværk
 for at rejse ud at prædike. Kort
 efter begyndte man at udgive Indre
 Missionstidende.

Efter 5 Aars Forløb fik man en
 Præst, til at træde til, C. I. Rønne
 i Høve, og i de følgende Aar var
 han Foreningens Formand. Men
 det hele gik hun smaat.

Da traadte i 1861 de to unge
 Præster Johannes Clausen og Vilh.
 Beck til, og fra den Stund af er
 Vilh. Beck Foreningens drivende
 Kraft i 40 Aar.

Medens Aarene gaar, vokser Be-
 vægelsen, gaar fra Sjælland til Jyl-
 land, hvor den faar Forbindelse med
 det derværende vakte Liv blandt
 Lægfolk, og fra sin lille Begyndelse
 bliver den til den mægtige Bevæ-
 gelse, som nu spores overalt i vort
 Folk og har sat mægtige Virksom-
 heder i Gang, saaledes Magdalene-
 sagen, K. F. U. M. og K. F. U.K.,
 Mission blandt de forskellige Klas-
 ser af Befolkningen, og har med
 sin stærke Tilslutning bragt nyt Liv
 ind i Hedningemissionen. Mange
 Hundrede Missionshuse er byggede,
 flere Hundrede rejsende Lægprædi-
 kanter og Bogsælgere gaar i dens
 Tjeneste, og Møder og Gudstjene-
 ster holdes under dens Fane i Tu-
 sindvis hvert eneste Aar.

Foreningens Virksomhed ledes
 af en sig selv supplerede Bestyrelse
 af Præster og Lægfolk, og de mæg-
 tige Pengemidler, der er nødvendige
 til Arbejdet, samles Aar for Aar i
 frivillige Gaver. Der findes nogle
 organiserede Kredse, som støtter
 den; men dens egentlige Støtte er
 Tilslutningen fra dens mange Ven-
 ner under ganske frie Former.

Hvad sigter denne Bevægelse
 imod?

Ganske det samme som fra dens
 første Dage af — mod at bringe
 Liv i det døde, idet dens Venner
 forstaar, at Kristendom er en Vir-
 kelighed, hvis den er levende; at
 man naar ikke ind i Samfundet
 med Gud, hvis man ikke gør et
 personligt Valg med en bevidst Til-
 egenelse gennem Omvendelse og
 Tro, og at den, som selv har fun-
 det Herrens Naade, maa arbejde
 for, at andre kan naa dette samme.

Der er i saa stor en Bevægelse
 selvsagt mange Nuancer indenfor
 den Kreds, som føler sig knyttet
 sammen. Men Bevidstheden om
 Forskel mellem Liv og Død inden-
 for Kirken findes overalt blandt
 dens Venner, og derfor er en vis
 Front mod Verdenslivet og en af-
 gjort Kampstilling til Vantroen og
 Ugudeligheden Fællesmærke, det,
 som aldøde Pastor Monrad har be-
 tegnet som Skellet. Men dette
 er mere det negative. Positivt
 samler man sig om Kærligheden
 til det lutherske, Forstaaelsen af
 Sakramenternes Betydning, og den
 dybe Tillid til og Ærbødighed for
 den hellige Skrift. Overalt viser
 Bevægelsen sig som kirkelig ved

at stille Samarbejdet mellem Præster
 og Lægfolk i første Række, og dette
 har ført til en stærk Myndiggørelse
 af Lægfolket. Men Kærligheden
 til Kirken i Modsætning til Sekter-
 nes Angreb paa denne, har stadig
 gjort Bevægelsen konservativ, og
 dens Betydning er nu saa afgjort,
 at det maaske kan betegnes som
 karakteristisk, hvad en Præst af
 grundtvigsk Afstamning for nogle
 Aar siden udtalte: „Jeg vilde nødigt
 være Præst et Sted, hvor Indre Mis-
 sion ikke fandtes“.

Noget Feldtraab har Indre Missi-
 on vel aldrig haft. Men paa dens
 Fane staar der baade et „udad“ for
 at erobre Verden for Guds Rige,
 og et „indad“ for at føre de enkelte
 i nærmere Forbindelse med Gud.
 Afgjort evangelisk-luthersk Kristen-
 dom paa den gamle Folkekirkes
 Grund er dets Maal, den stræber
 imod, og netop fordi den er et
 Arbejde, har den haft Evne til atter
 og atter at forny sig, tage nyt Ar-
 bejde op og bringe nye aandelige
 Rørelser i Gang, og den har fundet
 sin Tilslutning baade blandt de smaa
 og de store, i det højeste Aristokrati
 og Universitets-Verdenen som imel-
 lem Landbefolkningen i alle Landets
 Egne; Soldater og Søfolk, Lærere
 og Købmænd har sluttet sig sam-
 men under dens Vinger, og den
 Modstand, den har mødt baade fra
 den ugudelige Verden og fra kirke-
 ligt Hold (Grundtvigianismen), har
 ikke formaet at stoppe den.

„Dg. Nyh.“

Søtangen skal udnyttes.

—o—

Fabriksanlæg planlagt i Norge.

Fremragende Mænd indefor
 Landbrug, Handel og Søfart har
 sat sig i Spidsen for at danne et
 Selskab, som skal udnytte den
 Mængde Søtang, som vokser langs
 Kysten. Det fremhæves, at Tangen
 repræsenterer store Værdier som
 Raastof, der med Fordel kan udnyt-
 tes saavel for Landbrug som for
 Industri.

Der i Landet brændes Aar efter
 andet ca. 20,000 Tons tør Tang til
 ca. 4000 Tons Aske, repræsenterende
 en Salgværdi af ca. 500,000 Kr.
 Disse 20,000 Tons, nyttiggjort paa
 anden Maade, repræsenterer en
 Salgværdi af 2. Mill. Kr.

For dette Øjemed — paa den
 mest økonomiske Maade at udnytte
 Søtangen — tænkes igangsat en
 Fabrikdrift med Tørre- og Møllean-
 læg for Tangmel, det vil sige Kraft-
 foder og Gødning.

Man har allerede sikret sig en
 opført Fabrik paa Vestlandet til en
 rimelig Pris, saa Driften straks kan
 sættes igang.

Tyskernes Beklædningsorger.

Da de første Rygter om „Klædekort“ dukkede op i Tyskland, var man mere tilbøjelig til at spøge dermed som noget, der ikke lod sig praktisere i Virkeligheden. Men Nøden har som bekendt ingen Love, og de sidste Forordninger, Regeringen har udsendt, er i Sandhed alt andet end spøgefulde, især naar man betænker, at en Overtrædelse af dem straffes med indtil seks Maaneders Fængsel eller 15,000 Mark i Bøde.

Disse Forordninger fastsætter yderst detaljeret, hvad enhver tysk Medborger, fra Pattebarnet til Oldingen, maa eje af Beklædningsgenstande; og Antallet af disse er sat til det mindst mulige. En Kvinde maa saaledes kun eje to Hverdagskjoler, en Søndagskjole, en Morgenkjole, to Bluser, et Overstykke, en Regnfrakke, tre Forklæder, et Par Vinterhandsker, seks Lommeløklæder, fire Dagschemiser, tre Stykker Natlinned, fire Par Strømper, tre Par Sko eller Støvler og et Par Tøfler.

Mændene holdes om muligt endnu knappere med en Hverdagsdragt, en Søndags-dø, en Overfrakke, to Arbejdsskjorter, to Veste, to Par Arbejdsbenklæder, et Par Vinterhandsker, seks Lommeløklæder og lige saa meget Fodtøj som Kvinderne, samt tre Skjorter, tre Undertrøjer, to Natskjorter, tre Par Underbenklæder og fire Par Strømper.

Hvorledes Mødrene skal faa de to Par Benklæder, to Barnekjoler, seks Skjorter og tre Soveposer, der tilstaas Smaabørn mellem 1 og 2 Aar, til at slaa til, er en Gaade, ligesom Husmødrenes Haar snart vil blive gaat, naar de skal klare sig med tre Haandklæder og to Viskestykker samt tre smaa Sløveklude.

Hertil maa bemærkes, at de nævnte Tal ingenlunde er Minimumstal, men tværtimod betegner det meste, man maa eje. Har man i Forvejen mere, kan det selvfølgelig ikke fratages en, men man maa slide det op til sidste Trævl. Rigsbeklædnings-Kontoret nøjes heller ikke med mundtlige Erklæringer; tværtimod maa enhver, der ønsker sig et Klædekort, for at faa et nyt Sæt Tøj paa Ære og Samvittighed udfylde et Spørgeskema med et Utal af Oplysninger, som senere hen saa vidt muligt bliver kontrollerede i den paagældendes Hjem.

Om at gaa.

Gaa hurtigt, med rank Ryg og frit svingende Arme! Træk Vejret gennem Næsen og hold Munden lukket! Man kan roligt paastaa — skriver den finske Professor Viktor Helkel i „Hälsövännen“ — at Gangens Værdi i hygiejnisk Henseende stiger i anden Grad med Hastigheden. En dobbelt saa hurtig Gang er fire Gange saa sund. Det kan anbefales at tælle til seks under Gangen og lægge særlig Tryk paa et og fire;

Et — to, tre,
fire — iem, seks.

Det er som om Benene faar en særlig kraftig Villieimpuls af et og fire. Hvert tredje Skridt bliver uvilkaarlig længere og kraftigere, og derved paaskyndes ogsaa de andre Skridt. Naar Armene svinger frit i Stedet for at holdes paa Rygen eller med Hænderne i Lommerne, pumper Blodet frem i Skulderledene og Aandedrættet bliver friere.

For yngre Personer er et rask lille Løb endnu sundere end en rask Gang, endogsaa op ad Trapper

eller Bakker. Selv ældre Folk, der har et frisk Hjerte, kan have godt af at løbe, men bør altid høre op, naar de faar Hjærtetanken.

Drenge og Piger.

— 0 —

Allerede længe før Krigen beskæftigede man sig i forskellige Lande med den store Dødelighedsprocent blandt Drenge, hvilken bevirker, at skønt der fødes flere Drenge end Piger, bliver der dog et stort Overtal, af disse sidste.

Saaledes blev der i Tyskland i Begyndelsen af dette Aarhundrede nedsat en Kommission til at undersøge Grunden til dette Fænomen. Der kunde ikke findes nogen Forklaring derpaa; man kunde kun konstatere, at der hos Pigerne var en større Levedygtighed. Det er besynderligt og uforklarligt, men det gentager sig i alle civiliserede Lande undtagen dybt inde i Rusland, hvor der endnu ikke kan spores nogen Forskel.

Nu under Krigen er Spørgsmaalet igen blevet brændende, og man ser da ogsaa det Emne sat under Diskussion alle Steder, og naturligvis er det især af uendelig Vigtighed for de krigsførende Lande, om dette gaadefulde Fænomen kunde finde sin Forklaring.

I England opgives der statistisk, at i 1913 døde der 23 pCt. flere Mænd end Kvinder. En statistisk Beregning for 1860 viser kun en Forskel paa 9 pCt. I de sidste 15 Aar har der gennemsnitlig været 20 pCt. mere af mandlige Dødsfald end af kvindelige.

At voksne Mænd, som er udsat for større Risiko og sværere Arbejde end Kvinderne, dør i større Antal, er ikke saa uforklarligt; men hvorledes kan det hænge sammen, at den større Dødelighed indtræder allerede i Drengenes allertidligste Levetid. Der er forsøgt mange forskellige Forklaringer, men ingen har været overbevisende, og det ser ud, som om Naturen af en eller anden indtil nu uopklaret Grund fordrer et Overtal af Kvinder.

En engelsk Læge udtaler sig derom i et Fagskrift og beviser statistisk, at den større mandlige Dødelighedsprocent eksisterer hele Livet igennem undtagen mellem 5 og 15 Aars Alderen. Tager man 1000 Børn under 1 Aar af begge Køj, viser det sig, at af Piger dør der 96, af Drenge 120. Ligeledes viser det sig, at Drenge ikke har den samme Modstandskraft som Piger lige over for Børnesygdomme: de er mere modtagelige for smitsomme Sygdomme, undtagen, siger den engelske Læge, naar det gælder Kighoste.

Der synes saaledes at være mindre Levekraft i Drenge, mindre Modstandskraft end hos Pigerne, ligesom Forfatteren hævder, at Kvinderne kæmper sig bedre gennem Livet end Mændene. Dernæst mener han, at Drengene fra smaa af er mere aktive, mere urolige end Pigerne, og derfor ikke saa lette at behandle, hvad der igen giver Anledning til mindre omhyggelig Pleje. Endelig, at Drengene har større Legemer end Pigerne, hvorfor de kræver mere Næring.

Fra Uge til Uge

— 0 —

Jernbaneforbindelsen over Rønne bliver for hvert Aar, der gaar, mere og mere utilfredsstillende, og den Togplan, der nu — fra den 15. April — bydes os, er noget af det „vildeste“, vi endnu har set. — Har Allinge-Sandvig Kommune ikke ydet sit klækkelige Bidrag til ommeldte Bane og har Allinge-Sand-

vig ikke sine Repræsentanter i Driftsbestyrelsen? man skulde saamænd ikke tro det.

To Gange daglig Forbindelse — om Søndagen tre — det er Resultatet af d'Herrers ihærdige Arbejde for Samferdselsmidlernes Udvikling. Og Tiderne paa hvilke disse Tog ankommer og afgaar er ligesaa dybsindigt udtænkt. Vi skal blot som et lille Eksempel anføre, at Posten, der kommer til Rønne fra København Kl. 2-3 Efterm., først kan komme Adressaterne her i Hænde næste Dags Form. Kl. 7-9, paa Landet endnu senere. Det vil med andre Ord sige, at Breve er 16-20 Timer om at naa fra Rønne og hertil, eller at et Forretningsbrev til København eller det øvrige Danmark vil fordrer c. 1 Uge til Besvarelse. Vore smaa Skonketter „Haabet“ og „Kristian“ vil sikkert nu med Held kunne konkurrere med det kgl. danske Postvæsen, naar det gælder Ekspres-Breve og Il-Pakkers Besørgelse til Hovedstaden.

Om vor Postmester mulig frygter illoyal Konkurrence fra den Kaut, skal vi ikke udtale os om, men kun bemærke, at der fra Postmesterens Side hurtigst er sendt Andragende over til Postdirektoratet om at faa Posten ekspederet fra Rønne over Hasle pr. Bil. Den vil da forhaabentlig være her ved 4-Tiden.

En kostbar Dag vil da være reddet for vore Forretningsmænd — thi Tid er Penge.

Kvasen, der klarede Stormfloden 1872.

I disse Dage lader Fiskeeksportør Christiansen paa Middelfart Bedding opbygge Søren Jacobsens gamle Kvase, fortæller „Middelfart Avis“.

Dette Middelfart-Skib har en vis historisk Berømmelse. Søren Jacobsen fandt sig i Aaret 1872 i Stetlin med Fartøjet, da den frygtelige Stormfloden indtraf.

Søren Jacobsen slak straks ved Stormflodens Komme til Havs med sin Kvase — han var den eneste, der vovede det —, og det lykkedes ham at frelse sit Skib i det voldsomme Uvejr, som i forrige Aarhundrede rasede over Nordvest Europa. Kvasen klarede sig stolt i de taarnhøje Bølger og naaede frelst i Havn, da Stormen havde lagt sig. Det viste sig at være en klog Handling, da alle Skibe i Stetlins Havn blev Vrag. Søren Jacobsens Kvase var den eneste, der undgik sin Skæbne.

Spis Maden raa.

En fransk Fysiolog, Antoine Marie Orsini, har, fortæller en tysk Avis, fundet en ny Methode til at forlænge Menneskenes Liv Han paastaar, at hvis man blot spiser alle Levnedsmidler i raa Tilstand, — altsaa afskaffer alt, som hedder Kogning og Stegning, — vil Folk holde sig unge dobbelt saa længe, som de nu gør, og have Udsigt til at blive gamle som Methusalem.

Da Lampen eksploderede.

Hos Cyklehandler Kjør + Jelling fandt i Følge „Vejlø A Folkeblad“ i Tirsdags en Eksplosion Sted, som meget let kunde have faaet alvorlige Følger.

I Mangel af Petroleum havde Fru Kjør fyldt Beholderen paa sit Kogeapparat med Benzin. — Apparatet havde været tændt, og alt var gaaet godt; men da man vilde slukke det, slog Flammen ned og antændte Benzinen i Beholderen, i hvilken der sandsynligvis har været en lille Utæthed. I et Øjeblik stod det hele i Flamme, og det var klart, at en Eksplosion straks vilde følge, ligesom Ilden naturligvis vilde gribe fat i Omgivelserne. Paa Fruens Raab ilede Hr. Kjør til, og det skyldes hans Mod og Snarraadighed, at der ikke skete en Ulykke. Han havde heldigvis Skodskind paa;

og i dette greb han det brændende Apparat og bar det ud paa Gaardspladsen, hvor han forsigtigt satte det fra sig. I samme Nu, som han havde dækket sig bag en Dør, fandt Eksplosionen Sted, samtidig med, at en flere Alen høj Ildsojle stod i Vnjer. Saa voldsomt var Lufttrykket, at det rev Døren op fra Gaarden ind til Værkstedet; derfra stod Døren aaben ind til Butiken, hvortil Trykket forplantede sig med en saadan Kraft, at den store Butiksrude splintredes i Tusinde Stumper.

Hvad spiser en rask Karl af Brød?

En Indsender skriver i „Holbæk Amts Venstreblad“ i Anledning af en lille Notiis om en Karl paa Loland, der spiste 30 Stk. Smørbrød om Dagen, at det ikke er noget enestaaende. Saaledes saa Spisesedlen ud i Gaar for mine to Karle:

Ved 7-Tiden om Morgenen Kaffe med 4 Str. Smørbrød til hver. Kl. 9 en Kop kogt Mælk og 8 Stk. Smørbrød til hver. Om Middagen til Eftermiddagen 4 Stk. Brød til hver. Aftensmad Kl. 6, bestaaende af 14 Stk. Smørbrød til hver, samt en Skaal stuvende Kartofler og Kaffe, ialt blev det til 30 Stk. Mad eller 15 Skiver af et 8 Punds Rugbrød til hver Karl, og Brødet var endog skaaret ret lykkt.

Saadan omfremt spises der hver Dag her, og jeg tænker, at det er noget lignende andre Steder.

Ovenstaaende viser, at det vil komme til at knibe med Brødet, hvor man har Folk, der arbejder stærkt. Men heldigvis har vi jo Grød og Kartofler i Reserve.

10,000 Folk med daarlige Maver!

Lyder det ikke utroligt? Her i Landet har 10,000 Mennesker indsendt Lægeattest for at faa Brødkort byttede til Franskrødkort, fordi de har daarlige Maver og ikke kan taale Rugbrød. Til 1 Juli, naar der skal byttes igen, vil der blive taget haardere fat, meddeler „Pol.“

Gudstjenester og Møder.

Søndag 22. April.

St. Ols Kirke 9 $\frac{1}{2}$. Skrin. Kl. 9.

Allinge Kirke 2 Skrin. 11 $\frac{1}{2}$. (Festgudstjeneste i Anledning af K. F. U. Ks. 25 Aars Jubilæum)

Mandag Aften Kl. 8 Møde for K. F. U. K. i Præstegaarden. Alle unge Kvinder ere velkomne!

Tirsdag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Møde for unge Mænd hos Skomager Larsen. Alle unge Mænd indbydes!

Tirsdag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Missionsmøde i Sandvigs Missionshus. Præsten taler.

Torsdag Aften Kl. 7 Missionsmøde i Tejn Missionshus. Præsten taler.

Fredag 27. Kl. 3 afholder Dansk Missionselskabs Kvindeforening sin aarlige Foraarsudsalg paa Menighedshjemmet. Kom og støt baade D. M. Ss. Mission i Indien og Kina og Sudamissionen.

Evan. luth. Missionsforening

Allinge Søndag Kl. 3 $\frac{1}{2}$. Th. Madsen

Rø Søndag Kl. 10 Th. Madsen.

Riveskaffer købes.

Snedker Pihl, Klemensker St.

En Del magre Soin

ønskes til Købs
Telf. 46 Aug. Hansen, Allinge.

4 Ugers Grise

er 1st. Maj til Salg paa
Aldersro pr. Allinge.

Hest til Salg.

En stærktbygget sort Hest, ca. 10 Aar, er til Salg i Allinge Teglværk. Nærmere ved Henv. til
Jens Hansen Allinge.

Urte- og Blomsterfrø

samt

Søtte-Charlotter

faas hos

I. B. Liarsen

Andeæg til Salg

ved Henvendelse til

Oskar Felt, Løsebæk. Allinge.

Badeanstalten

paa Mejeriet „Kajbjerggaard“ er lukket foreløbig. De, der er i Besiddelse af Badekort, kan faa disse tilbagebetalt paa Mejeriet.

Tørrede Hyldebær Blaabær Kirsebær

haves paa Lager.

J. B. Liarsen.

Foraar 1917!

85 *

Damekonfektionen

er hjemkommen i meget stort, smukt og moderne Udvalg.

Spadersedragter

sorte og blaa Serge, Cheviot, Klæde, Alpaca og kulørte Stoffer.

Jaketter

og Frakker i Cover Coat, Alpaca og hvid Vadmel.

Pigefrakker fra 4—14 Aar, i kulørte Stoffer, sort Rips og Lasting.

Damebluser

i Silke, Voile og Vaskestoffer i flot Udvalg. En Serie Bluser fra forr. Sæson sælges til halv Pris.

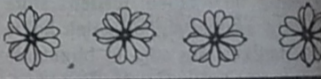
Kjole-ogBlusestoffer

i prima uldne Kvaliteter samt Zephyrepon, Musseliner, Voile, Rips og Bomuldscrepion fra 60 Øre m.

Messens Ene-Udsalg.

Chr. Olsen, Allinge.

Telefon 100.

En Pige

samt en Dreng, som kan køre Heste, kan faa Plads straks eller til 1. Maj hos

Anton Christensen, Rø St.

En Dreng, 14-15 Aar,

kan faa Plads fra Midten af denne Maaned eller til 1ste Maj hos

Avlsbr. Ole Svendsen,
Sandvig.

Møbler.

Nogle Kommoder og en Egetræsmalet Bufet er til Salg hos.
Anton Sonne.

Til Flyttedagen

anbefales

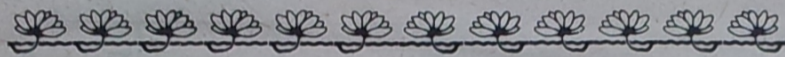
Kommoder, Klædeskabe
og Kufferter.

Snedker Pihl, Klemensker.

Føraars- Nyheder!

Spadseredragter, Costumefrakker og Nederdele er hjemkommet i stort og smukt Udvalg.

Spadseredragter af sort og blaa Serges, sort Alpacca, graa Militærklæde samt kulørte Stoffer. Prima Kvaliteter, fikse Faconer, god Pasform. Priser fra 29 til 85 Kr.

Covertcoat-Frakker, drapfarvede fra 37 Kr.

Costumefrakker af Alpacca, sort Drapé, graa Militær, samt hvid og sribet Vadmæl fra 26 Kr.

Regnfrakker, sorte, marine, graa, drap, tærnede. Prima Kvalitet, fra 13 Kr.

Nederdele af sort og blaa Serges og Alpacca samt kulørte Stoffer. Priser fra 5—25 Kr.

Bluseliv af Silke, Uld, Veyella, Flonel, i stort Udvalg fra 4 Kr. 35 Ø.

Magasin du Nord's Udsalg, Allinge.
J. P. Sommer.

Leverandør til Vareløtteri.

Leverandør til Landbrugslootteri.

Vort Lager er rigelig forsynet med

51 pCt. Texas Bomuldsfrøkager
43 pCt. New-Orlean Bomuldsfrøkager
La Plata Rapskager
Palmekager
Coldings kontrollerede Foderblandinger
Soyaskraa
Sukkermelasse

Alt i prima kontrollerede Varer og til billigste Dagspris hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Nu er det Tiden
at købe
Haveredskaber.

Vi har stort Lager
og sælger til rimelige Priser.

**Allinge Kolonial-
og Produktforretning.**

Hingsten „Rys“

175 cm, — falden efter „Stanley Sleipner“ og en kaaret Hermodhoppe, staar til Bedækning paa Vestre Borregaard i Rutsker for 5+10 Kr. — dog ikke om Søndagen.

Andr. Hansen,
Telefon Ruts 49.

En 14-16-aars Dreng

kan faa Plads straks eller til 1. Maj
Mægaard i Rø.

Rugeæg

af ægte brune Italienerer er til Salg a 15 Øre pr. Stk. paa Søndre Kirkebogaard i Olsker.
Telf. Allinge 85. **K. Funch.**

Ejendom i Allinge.

Det Dr. Peters tidligere tilhørende velbyggede **5-Fags Hus** af Areal 1778 Kvdr.-Aren, Assurance 9000 Kr. er til Salg mod en ringe Udbetaling ved Henvendelse til Sagf. **Fr. Pihl** i Rønne. Ejendommen paavises ved Branddirektør **Bohn**, Allinge. Eventuelt kan Ejendommen faas til **Leje.**

© Klemensker. ©

Mit Lager er rigeligt forsynet med

Cykler og Cykledele. Dæk og Slanger, der sælges paa rimelige Betalingsvilkkaar. Stor Rabat pr. kontant. Reparationer udføres hurtigt, godt og billigt.

M.C.Hansens Cykleforretning, Klemensker

Vi har stort Lager af ekstra prima

Icopal- og Lædertagpap

fra Jens Villadsens Fabrikker og anbefaler samme til billigste Dagspris fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Underskørter og Nederdele.

Underskørter i Moiré og Klæde samt hvide Vaskeskørter i smukt Udvalg.

Hjemmesyede Nederdele i moderne Faconer.
Priser 6—8 Kr.

Nordlandets Handelshus.

Calciumstjære og Tjærekoste

anbefales fra

Allinge Kolonial- Produktforretning.

Viking.

Den stærkeste og billigste Hjemmesko af bedste Militærklæde og med Gummisaaler er paa Lager i alle Størr.

Nordlandets Handelshus.

Murerværktøj og Kalkkoste

anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Klædevarer.

Vi har stort Lager af saavel billige som finere Klædevarer, og leverer ethvert Klædningsstykke efter Maal med Garanti for god Pasning. Altid billigste Priser i

Nordlandets Handelshus.

Brödskærer

er atter paa Lager og anbefales til billigste Priser fra

Allinge Koloeial- og
Produktforretning.

Akkord paa Dræningsarbejder

og Ophakning af Træer kan faas hos Nielsen,
Nordholt, Klemensker.

Ajletønder

fra Lager eller efter Bestilling faas hos

Snedker Pihl,
Klemens St.

En ny Læsfjedervogn,

Bæreevne 1500 Pd., samt andre Vogne er til Salg.
P. A. Juul, Allinge.

Rugeæg

Rugeæg af Pl. Rocks, gule Orpingtons og Rhode Island-Reds tilbydes til 20 Øre pr. Stk. Ved Bestilling af mindst 30 Stk. billigere.
Andersen, Allinge St.

Et Dagligstue-Møblement

af fuldt Maghoni, kun lidt brugt, bestaaende af Bord, Sofa 2 Lænestole og 4 andre Stole er til Salg. Endvidere en antik Maghoni Bufét og fl. a. udmærkede Møbler. Henvendelse ved Billet mikt. „H. H 16“ til Bladets Kontor.

Malervarer

Fernis
og
Pensler.

Gulokker
Rødt
Dodenkopf

Zinkhvidt og andre Farver
anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning

En Pige

kan faa Plads til 1ste Maj.
Avlsbr. H P Holm
Klippely, Rutsker.

Code Redskaber til Foraarsavlingen!

Vi har staaende — indkøbt i Fjor:

- 1 dobbelt Osborne Fjederharve 15 Tænder.
- 2 svenske Fjederharver 9 Tands
- 1 svensk Kultivator „Apollo“ 9 do.
- 2 Canada Plove No. 97.
- 2 Ukrudts-Harver — 6 Leds — med hule Tænder.

Der kan gøres fordelagtig Handel hermed i

Nordlandets Handelshus.

Såltet Helleflynder

anbefales som en særdeles god og billig Spise. Faas hos

Allinge Kolonial- Produktforretning.

Icopal-Tagpap og Læder-Tagpap

i alle brugbare Bredder og af prima lagret Kvalitet.

Linoleums-Taglak og Kalciums-Tag-Tjære

Vi anbefaler Forbrugere heraf at købe snarest, selv om denne først skal anvendes senere.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Vi har mange Pumper endnu!

Svære Ajlepumper 2", 2½" og 3"

Bedste frostfri Pumper 1½" og 2"

og Jernrør, som passer til disse. — Køb i denne Maaned.

Priserne bliver meget højere, naar vi skal købe til Lager igen.

Nordlandets Handelshus.

Arigen slutter i Mar.

Derfor følger jeg nu i dette Foraar c. 200 Serre- og Drengesklædninger og Gummifrakker til ca. halv Pris efter det som Varerne koster nu, og ligeledes følger jeg hele mit Skotøjslager til gamle Priser, da jeg ikke vil købe hjem til de høje Priser, som nu er.

Største Lager af Hatte, Suer og Kaffetter. Flere Læs Trifotage og Arbejdstøj, Skjorter, Bluser og Venflæder samt alt, hvad dertil hører, fort jagt et meget stort Lager af alle gangbare Manufakturvarer, saavel i færdigshet som i Me-termaal til billigste Priser.

Derfor skal De altid købe deres Forbrug hos
Jens Hansen i Allinge.

Gardintøjer.

største og smukkeste Udvalg forefindes i

Magasin du Nords Udsalg.

Leverandør til Landbrugs- og Varelotteriet.

Vi har endnu rigeligt af

Lucerne-Kløverfrø

prima nordfransk Kvalitet — anbefales som bedste Erstatning for ungarsk Frø, som ikke kan fremskaffes iaar.

Vi beder om Bestillinger snarest.

Nordlandets Handelshus.

Fra Livets Kingelgang

—10—

Held.

Søndagsjægeren: „Jeg har altid vældigt Held med mig, naar jeg gaar paa Jagt.“

Forstmanden: „Ja, Dyrene griner sig vel ihjel, naar de ser Dem.“

Et godt Areal.

„Hvor mange Tdr. Land har De egentlig til Deres Gaard, Per Olsen?“

„Je' har 42 Tdr., naar de' er hjemme al'sammen!“

„Naar de er hjemme! Hvad mener De med det?“

„Jo, for de' meste a'et er Flyve-sand“.

Underofficeren

er til Svømmeøvelse med Rekrutterne. Nr. 47 sluger en Mængde Vand, hvorfor Underofficeren raaber til ham:

„47, — synes han ikke, Vandstanden er lav nok i Dag. Vil han ka'ske ruinere hele Skibsfarten?“

Koen sank ned i Jorden.

Der skrives til „Vends. Tid.“:

En mærkelig Begivenhed indtraf i Søndags Middag i et Hjem i Nærheden af Sallum Kirke og Nols Sø. Huset, hvori det indtraf, er bygget med Stuehus og Lade i en Længe, og Stalden fører i modsat Retning fra Midten deraf. Mens alle Folkene opholdt sig inde i Stuerne, hørte de et hult Drøn, der paaføltes af et større, og da Koen ser ud af Vinduerne, opdager hun til sin Forskrækkelse, at der paa Staldmuren har dannet sig et 3 Alen langt Hul, fra neden og opad til begge Sider.

Ved nærmere Eftersyn viste det sig, at Jorden i en Cirkel med 3 Alens Radius var sunken sammen, og en Ko, som havde Plads paa Gulvet indenfor Muren, var sunken paa Hovedet ned i Hullet. Efter at være blevet frigjort reddedes Koen op af Hullet igennem Muren uden at have taget Skade. Manden maatte nu i Færd med at udbedre Skaden, og han brugte ikke mindre end 5 store Vognlæs Fyld, inden Hullet paany var fyldt.

Denne Tildragelse har naturligvis givet Stof til megen Samtale. Det er 18 Aar siden, Manden byggede denne Staldlænge, men det er nu oplyst, at hans Formand for 36 Aar siden paa dette Sted, hvor Jorden er sunket sammen, lod grave en dyb Brønd uden at træffe paa Vand, og han lod den derfor fylde igen. Efter de mange Aars Forløb er Jorden altsaa sunket yderligere sammen.

Erindringsliste.

—0—

Toldkammeret 8—12 Form., 2—7 Efterm.

Kæmnerkontoret 10—11 og 2—4.

Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.

Sparekassen 10—12 og 2—4.

Stempelkontor i Sparekassen 10—12, 2—4, Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.

Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.

Distriktslægen 8—9 og 2—3.

Postkontoret: Søndagene 9—12 og 2—6.

Søndag 12—2.

Telegraflationen 8 Morgen til 6 Aften.

Søndag 12—2.

Borgmesteren træffes paa Kæmnerkont.

Branddirektøren Mandag og Fredag

Form. 8 til 10.

Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.

Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em.

Folkebogsamlingen paa Raadhuset:

Tirsdag Kl. 3, Fredag 7—8.

Jernbanest. er aaben for Gods 8—12, 2—6

Frimerkep. og ligeds desuden 7—8 Aften

samt til Tog, der afgaar udenfor nævnte

Tid, fra en halv Time før Togets Afg.

Hjælpekassen: Formd. Bagerm. P. Holm,

Kasserer H. P. Kofod. Kontortid livet

Fredag fra 5—7.

By- og Herredsfuldmægtig
Johannes Kofod, Hasle.

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag eller Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

Vi ekspederer alle de indkomne Bestillinger!

paa Barres, Eckendorfer og Elvethams Roefrø og har endnu rigeligt Lager af Rød Eckendorfer, Gul Eckendorfer og Elvethams samt et Restparti af smaa-kornet Barres Roefrø. Bangholm Kaalrabi, Fynsk Bortfelder og de hurtigvoksende Sorter Øster Sundom og Grey Stone.

Vi anbefaler alle at sikre sig de nødvendige Sorter i god Tid — og af de gode Kvaliteter som nu forefindes.

Nordlandets Handelshus.

Brødrene Anker Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Selvvandingsanlæg, Vand- & Aljepumper m. m.

Gummifrakker

i mange Kvaliteter til Damer og Herrer. — Damefrakker fra 10 Kr.
Herrefrakker fra 12 Kr.

Nordlandets Handelshus.

Pigekjoler og Pigefrakker.

Alle Størrelser. Fikse Faconer er atter paa Lager.

Magasin du Nords Udsalg.

Hvide og ecrü Gardintøjer

er nu paa Lager i stort og smukt Monstervedvalg til rimelig Pris.

Nordlandets Handelshus

Markfrø. Markfrø.

Bestillinger modtages hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

CLOËTTA®
ALBA
Spise - Chocolader

Ekstrafin Klipfisk og prima Ris

anbefales til billigste Dagspriser fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Kød- og Benmel

fra Langelands Foderstoffabrikker.

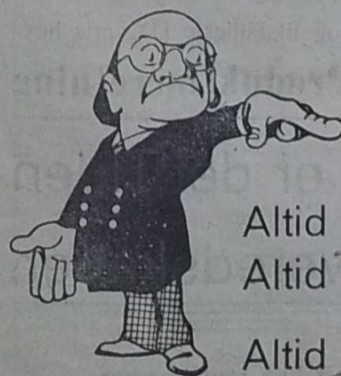
Blodfoder

fra Vejle-Fabrikkerne

anbefales meget som Tilskud til Svinenes Foder.

Billigste Dagspris i

Nordlandets Handelshus.

Altid

Prima Kolonialvarer

til billigste Dagspriser.

Altid friskbrændt Kaffe.

Altid extra prima Margarine

til billigste Dagspris.

Altid stort Udvalg i

Glas og Porcelæn

til smaa Priser.

Altid velassorteret Isenkramlager hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning